

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE**1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNAN HARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT****1.1 Kemikaalin tunnistustiedot**

Kauppanimi

WASH R-228 ODORLESS

Tunnuskoodi

-

1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus**1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Graafisen teollisuuden pesu- ja puhdistusaine.

1.2.2 Toimialakoodi

222. Painaminen ja painamista palveleva toiminta

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

9 Puhdistus- ja pesuaineet

1.3 Valmistajan, maahantuojaan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**KTA-Yhtiöt Oy,
Sorvaajankatu 13,
00880 Helsinki,
puh: 09-759 071,
fax: 09-785 554**1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot**

ANCHOR LITHKEMKO, 50 Industrial Loop North, Orange Park, FL 32073, USA

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

09 - 471 977 - 24h (09 4711, vaihde)

Myrkytystietokeskus, Haartmaninkatu 4, PL 340, 00029 HUS

2. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

2.1.1 CAS-numero tai muu koodi	2.1.2 Aineosan nimi	2.1.3 Pitoisuus	2.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
64742-95-6 EINECS: 265-199-0	Liuotinbensiini (maaöljy), kevyt aromaattinen	25-30 %	Xn,N; R10-37-51/53-65-66-67
64742-48-9 EINECS: 265-150-3	Teollisuusbensiini (maaöljy), vetykäsitelty raskas	55-60 %	Xn,N; R10-37-51/53-65-66-67
111-76-2 EINECS: 203-905-0	2-Butoksietanoli (etyleeniglykolimonobutyylieetteri)	1-5 %	Xn, R20/21/22-36/38
107-98-2	1-Metoksi-2-propanoli	5-10 %	-, R10

EINECS:
203-539-1

2.1.7 Muut tiedot

Liutobensiinin ja teollisuusbensiinin bentseenipitoisuudet ovat < 0.1%.
R-lausekkeiden teksti - katso kohta 16.

3. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS

Tuotteen luokitus:

R10: Syttyvää.

R37: Ärsyttää hengityselimiä.

R51/53: Myrkyllistä vesielioille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R65: Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R66: Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

R67: Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

4. ENSIAPUOHJEET

4.1 Erityiset ohjeet

-

4.2 Hengitys

Potilas siirrettävä raittiiseen ilmaan, mikäli hengitysvaikeuksia, huimausta tai pyörtymistä esiintyy työtiloissa, joissa korkea höyrypitoisuus. Hengityksen salpaantuessa on annettava tekohengitystä ja vietävä potilas lääkäriin.

4.3 Iho

Riisuttava tahriintunut vaatetus ja pestävä se ennen seuraavaa käyttöä. Roiskeet iholta huuhdeltava saippualla ja vedellä ja hakeuduttava lääkäriin, mikäli ärsytys on pysyvää.

4.4 Roiskeet silmiin

Huuhdotaan välittömästi runsaalla vedellä 15 min ajan ja mentävä heti lääkäriin.

4.5 Nieleminen

Potilasta ei saa oksennuttaa ja hänet on toimitettava heti lääkärin hoitoon.

4.6 Tietoja lääkärille tai muille ensiapua antaville ammattihenkilöille

-

5. OHJEET TULIPALON VARALTA

5.1 Sopivat sammutusaineet

Vesisumu, vaahto, hiilidioksidi, jauhe.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

-

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Tuote on syttyvää. (Ip 43°C). Työpisteessä ei saa olla kuumia metallipintoja eikä muita sytytyslähteitä.

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Käytettävä paineilmahengityslaitetta ja koko vartaloa suojaavaa varustusta.

5.5 Muita ohjeita

Palon läheisyydessä olevat astiat ja rakenteet on jäähdytettävä vesisuihkulla.

6. OHJEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖJEN VARALTA

6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä

Pysyttävä tuulen yläpuolella ja poissa vuotoalueelta, mikäli ei käytössä ole sopivaa suojaruustusta. Sytytyslähteet on poistettava. Käytettävä kipinöimättömiä työkaluja vuodon puhdistustyössä. Ilmastoitava vuotoalue. Katso henkilökohtaiset suojaimet kohdasta 8.3.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Tuotetta ei saa päästää viemäriin tai vesistöön. Vuodot tukittava ja kerättävä talteen, mikäli se voidaan tehdä turvallisesti. Ilmoitettava poliisille, pelastuslaitokselle ja paikallisille ympäristöviranomaisille

suuremmista vuodoista.

6.3 Puhdistusohjeet

Imeytetään esim. hiekkaan tai maahan ja kootaan talteen, välttäen huuруjen muodostumista. Jätteet hävitettävä kemikaalijätteenä viranomaisten hyväksymällä tavalla.

6.4 Muita ohjeita

-

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Käsitely

Huolehdittava riittävästä ilmastoinnista. Astiat säilytettävä tiiviisti suljetuina, silloin kun ne eivät ole käytössä. Vältettävä höyryjen hengittämistä. Varottava tuotteen joutumista iholle ja silmiin. Astiat, myös tyhjät, voivat sisältää tuotejäännöksiä ja /tai höyryjä. Otettava huomioon kaikki varoimenpiteet, jotka ilmoitettu käyttöturvallisuustiedotteessa. Tuotteen höyryt ovat ilmaa raskaampia ja voivat kerääntyä mataliin tiloihin.

7.2 Varastointi

Varastoidaan tiiviisti suljetuissa astioissa viileässä, kuivassa ja hyvin tuuletetussa paikassa erillään syytyslähteistä.

7.3 Erityiset käyttötavat

-

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖKOHTAISET SUOJAIMET

8.1 Altistuksen raja-arvot

8.1.1 HTP-arvot

CAS-numero	Aineosan nimi		
111-76-2	2-Butoksietanoli	20 ppm (8 h)	50 ppm (15 min)
		98 mg/m ³ (8 h)	250 mg/m ³ (15 min)
107-98-2	1-Metoksi-2-propanoli	iho, 2002	
		100 ppm (8 h)	150 ppm (15 min)
		370 mg/m ³ (8 h)	560 mg/m ³ (15 min)
		, 2002	

8.1.2 Muut raja-arvot

-

8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja

Valmistaja ilmoittaa seuraavat raja-arvot:

1-Metoksipropanoli: TLV: 100ppm (ACGIH, USA)

2-Butoksietanoli: TLV: 25ppm, iho (ACGIH), PEL: 50ppm, iho (OSHA), USA

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta

Suosittelaa silmien huuhtelupisteen ja hätäsuihkun asentamista työtiloihin. Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Hengityssuojaimen käyttö riippuu höyrypitoisuuksista. Käytettävä hengityslaitetta/kaasunaamaria (suodatintyyppi A sopii liuottimille) tai raitisilmahengityslaitetta riippuen työilman epäpuhtauksien pitoisuuksista.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käytettävä sopivia suojakäsineitä, jotta voidaan ehkäistä ärsytyksen muodostumista ja tuotteen imeytymistä ihon kautta. Materiaalia ei suositeltu.

Kauppanimi: **WASH R-228 ODORLESS**

Päiväys 30.9.2003

Edellinen päiväys 13.9.2001

4/7

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Suosittelaaan suojalasien käyttöä, jotta voidaan ehkäistä silmien ärsytystä tai silmävaurioita.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Sopiva suojavaatetus.

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

Tuote sisältää haihtuvia orgaanisia yhdisteitä, katso VOC-direktiivi 1999/13/EY ja VNa 435/2001.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)

Keltainen neste, jolla mieta haju

9.2 Terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot

9.2.1	pH-arvo	-
9.2.2	Kiehumispiste/kiehumisalue	151-182 ° C
9.2.3	Leimahduspiste	43° C
9.2.4	Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	-
9.2.5	Räjähdysominaisuudet	
9.2.5.1	Alempi räjähdysraja	-
9.2.5.2	Ylempi räjähdysraja	-
9.2.7	Höyrynpaine	-
9.2.8	Suhteellinen tiheys	-
9.2.9	Liukoisuus	
9.2.9.1	Vesiliukoisuus	Emulgoituu veden kanssa
9.2.9.2	Rasvaliukoisuus (liuotinöljy, yksilöitävä)	-
9.2.10	Jakaantumiskerroin: n-oktanoli/vesi	-
9.2.11	Viskositeetti	-

9.3 Muut tiedot

Tiheys: noin 0,81 g/cm³

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Vältettävät olosuhteet

Vältettävä ääriämpötiloja, kipinöitä ja avoliekkejä.

10.2 Vältettävät materiaalit

Vältettävä voimakkaita hapettimia, vahvoja happoja tai emäksiä.

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Tuotteen hajotessa muodostuu ilman kanssa hiilimonoksidia ja hiilidioksidia.

11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Välitön myrkyllisyys

2-Butoksietanoli; LD50: 1480 mg/kg, suun kautta, rotta (haitallista), LD50: 490 mg/kg, ihon kautta, kani; 1-metoksi-2-propanoli; LD50: > 2000 mg/kg, suun kautta, rotta, LD50: > 2000 mg/kg, ihon kautta, kani (1)

Tuote voi imeytyä ihon läpi.

11.2 Ärsyttävyys ja syövyttävyys

-

11.3 Herkistyminen

Ei tietoja.

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

1-Metoksiopropanolin suurien määrien krooninen altistus on aiheuttanut anemiaa, maksavaikutuksia ja vaikutuksia vereen sekä munuais- ja keuhkovaurioita eläinkokeissa. Voi aiheuttaa raskaana olevalle myrkyllisyyttä.

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

HENGITYS: Pitkäaikainen tai toistuva erittäin suurien höyrypitoisuuksien hengittäminen voi aiheuttaa päänsärkyä, pahoinvointia ja oksentelua. Suurien pitoisuuksien krooninen liika-altistus voi aiheuttaa keskushermostovaikutuksia.

IHO: Pitkäaikainen tai toistuva ihokosketus voi aiheuttaa kohtalaista ärsytystä, ihon rasvakerroksen liukenemistä ja/tai ihottumaa. Tuote voi imeytyä ihon kautta.

ROISKEET SILMIIN: Roiskeet silmiin aiheuttavat polttavan tunteen, kyynelvuotoa ja punoitusta.

NIELEMINEN: Mikäli tuote aspiroituu keuhkoihin (nestettä pääsee keuhkoihin nielemisen tai oksentelun yhteydessä) voi se nopeasti imeytyä keuhkoihin ja aiheuttaa kemiallisen keuhkokuumeen.

11.6 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

-

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Ekotoksisuus****12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**

2-Butoksietanoli: LC50(96h): 1250-1490 mg/l, kala, (2)

Sekä liuotinsolventti että teollisuusbenssiini on luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi, myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille

Ei tietoja.

12.2 Liikkuvuus

Tuote emulgoituu veden kanssa

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus**12.3.1 Biologinen hajoavuus**

2-Butoksietanoli: vahvistettu että 2-butoksietanoli hajoaa biologisesti. (2)

12.3.2 Kemiallinen hajoavuus

-

12.4 Biokertyvyyspotentiaali

-

12.5 Muut haitalliset vaikutukset

-

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Jätteet on hävitettävä viranomaisen hyväksymällä tavalla kemikaalijätteenä. Tuote on luokiteltu, jolloin jätteet ja puhdistamattomat pakkaukset hävitettävä ongelmajätelaitoksella.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1993
14.2	Pakkausryhmä	III
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	3,III
14.3.2	Vaaran tunnusnumero	30
14.3.2.1	ADR/RID-Varoituslipukkeet	3
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	Palava neste, n.o.s. sis. öljytisleitä
14.3.4	Muita tietoja	-
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	3
14.4.2	Oikea tekninen nimi	Flammable liquid, n.o.s. Containing petroleum distillates

Kauppanimi: **WASH R-228 ODORLESS**

Päiväys 30.9.2003

Edellinen päiväys 13.9.2001

6/7

14.4.2.2	EmS	3-07
14.4.2.3	Pakkausryhmä	III
14.4.2.5	Oheisvaarat	-
14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.1	ICAO/IATA-luokka	3
14.5.2	Oikea tekninen nimi	Flammable liquid, n.o.s. Containing petroleum distillates
14.5.3	Muita tietoja	Pakkausohjeet, matkustajakone: 309, < 60 L rahtikone: 310, < 220 L

15. KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

15.1 Varoitusetiketin tietoja

EY-numero -

15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi

Xn Haitallinen

N Ympäristölle vaarallinen

15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet

Liutinbenssiini (maaöljy), kevyt aromaattinen

Teollisuusbenssiini (maaöljy) vetykäsitelty raskas

15.1.3 R-lausekkeet

R10 Syttyvää.

R37 Ärsyttää hengityselimiä.

R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

15.1.4 S-lausekkeet

S23 Vältettävä höyryn hengittämistä.

S24 Varottava kemikaalin joutumista iholle.

S57 Käytettävä sopivaa säilytystapaa ympäristön likaantumisen ehkäisemiseksi.

S62 Jos kemikaalia on nieltä, ei saa oksennuttaa: hakeuduttava välittömästi lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.

15.1.5 Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset

-

15.2 Kansalliset määräykset

-

16. MUUT TIEDOT

16.1 Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista

R10 Syttyvää.

R20/21/22 Terveydelle haitallista hengitettynä, joutuessaan iholle ja nieltynä.

R36/38 Ärsyttää silmiä ja ihoa.

R37 Ärsyttää hengityselimiä.

R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

16.2 Koulutusohjeet

Kauppanimi: **WASH R-228 ODORLESS**

Päiväys 30.9.2003

Edellinen päiväys 13.9.2001

7/7

-

16.3 Käyttörajoitukset

-

16.4 Lisätiedot

KTA-yhtiöt Oy

16.5 Käytetyt tietolähteet

Valmistajan toimittama käyttöturvallisuustiedote ; 11.8.1994, (CFR 1910.1200); 02/07/2001 sekä USA:n valmistajan tiedote 10/06/2000

1.Sax & Lewis: Dangerous Properties of Industrial Materials, 7th Edition, New York 1989

2.Environmental properties of chemicals , Esa Nikunen et al. Edita, Helsinki, 2000

16.6 Lisäykset, poistot ja muutokset

Tiedote päivitetty valmistajan tiedotteen ja asetuksen 374/2002 mukaisesti. Lähes kaikkiin kohtiin on tehty muutoksia.

Päiväys 30.9.2003